
"Z zagadnień programu działalności
Wydziału Społecznej Opieki nad
Zabytkami", Stanisław Szymański,
"Ziemia", R. XL, tom XXVIII, nr 9/591 :
[recenzja]

Ochrona Zabytków 3/2-3 (10-11), 174

1950

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Przegląd prac konserwatorsko-budowlanych przy fasadzie płn. w roku 1948, które przyniosły odsłonięcie i rekonstrukcję romańskiego wyglądu tej części kościoła św. Andrzeja w Krakowie (por. *Ochrona Zabytków* II 2/6).

Helena Blumówna, Prace konserwatorskie w katedrze wawelskiej (nr 226).

Odkrycie polichromii z XIV i XV w., tablicy nagrobnej gotyckiej i sarkofagów barokowych w podziemiach kaplicy Batorego oraz konserwacja polichromii ruskiej z roku 1471 w kaplicy Świętokrzyskiej.

ZIEMIA — Miesięcznik R. XL, Tom XXVIII.

Stanisław Szymański, Z zagadnień programu działalności Wydziału Społecznej Opieki nad Zabytkami (nr 9/591, ss. 174—177).

Omówienie form i zadań opieki społecznej nad zabytkami w ramach P.T.K., jako kontynuacji dawnego T.O.N.Z.P.

Dr Z. F. Odkrycia prehistoryczne osady garncarskiej w okolicy Krakowa nad Wisłą (Igołomia) (nr 9/591, ss. 177—178).
J. L.

PRZEGLĄD LITERATURY POLSKIEJ Z ZAKRESU HISTORII SZTUKI ZA ROK 1949.

Redakcja „Ochrony Zabytków“ wprowadza nowy dział stałego przeglądu literatury z zakresu historii sztuki tak polskiej jak i zagranicznej.

I. WYDAWNICTWA SPECJALNE

Broniewski Tadeusz, Pomiary i zdjęcia architektoniczne, Katowice 1949, ss. 78, rys. 68. — Doskonały podręcznik praktycznej inwentaryzacji ze szczególnym uwzględnieniem fotogrametrii, nieodzowny nie tylko dla młodych architektów i budowniczych, ale ze względu na podstawowy charakter wiadomości, także i dla historyków sztuki, omawia po kolei założenia metodologiczne, przybory pomiarowe, pomiary

w płaszczyźnie poziomej i płaszczyznach pionowych, oraz pomiary konstrukcji specjalnych.

Dutkiewicz Józef Edward, Małopolska rzeźba średniowieczna 1300—1450, Kraków P.A.U., 1949, ss. 355, il. Autor omawia rzeźbę ruchomą czyli przenośną, w olbrzymiej części drewnianą, nie uwzględnia natomiast celowo rzeźby architektonicznej i monumentalnej. Terenowo zakres pracy ograniczony jest do historycznej Małopolski. Obejmuje materiał częściowo znany i publikowany, uzupełniony 61 pozycjami nieznanymi (w tym 41 obiektami odnalezionymi przez autora). Praca stanowi pierwszą monografię zagadnienia i zarazem pionorską próbę systematyki średniowiecznej rzeźby małopolskiej, przyczem ze względu na brak inwentaryzacji, danych historycznych i anonimowości produkcji, autor posługuje się metodą typologiczną i topograficzną, co stanowi nowość w polskiej historii sztuki. Uzyskane tą drogą obserwacji autor uzupełnia charakterystyką współczesnych im zjawisk z dziedziny socjologii, dowodząc w jaki sposób przychodzące z zagranicy wzory ulegały modyfikacji i nabierały cech swoistych, rodzimych.

Praca dzieli się na 5 rozdziałów oraz katalog zabytków i część ilustracyjną. W rozdziale I omówiono zakres tematu pod względem przestrzennym i czasowym. W rozdziale II omówiono materiał plastyczny pod względem technicznym i treściowym (stan zachowania, pierwotna polichromia, materiał i technika, temat) oraz stylistycznym, przy czym autor wyróżnia 4 grupy terytorialne i pokrywające się z nimi typy stylistyczne: ogólny, krakowski, sądecko-spiski i śląsko-pomorski, w obrębie których wprowadza podział na mniejsze grupy zależnie od przemian w rozwoju stylowym. W rozdziale III omówiono zjawiska towarzyszące rozwojowi plastyki (zewnętrzno - polityczne, wewnętrzno-ustrojowe, gospodarcze i społeczne, jak organizacja Kościoła, założenia obronne, osadnictwo, drogi handlowe). W rozdziale IV omówiono artystów i relacje artystyczne. Rozdział V zawiera uwagi ogól-